

УДК 331.44:355.318

ОСОБЛИВОСТІ ОСОБИСТОЇ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Біляк А.О.

Науковий керівник – Шароватова О.П., доцент кафедри охорони праці та техногенно-екологічної безпеки, к.п.н., доцент, e-mail: sharovatova.elen@ukr.net
Національний університет цивільного захисту України

В умовах сьогодення наслідком зростання інтенсивності праці стають великі швидкості та високий темп роботи, дефіцит часу, наявність високого рівня нервово-емоційної напруги, відповідно підвищенні вимоги до психофізіологічних якостей людини, зниження якості професійної діяльності з високою ціною помилкових дій - виникненням аварій і, навіть, катастроф.

Вплив на працівника небезпечних факторів і середовища нерідко призводить до нещасних випадків і травматизму. Травматизм серед працівників Національної гвардії України має свої особливості. Практика свідчить, що значна частина випадків фізичного травматизму та випадків загибелі особового складу Нацгвардії відбувається під час безпосереднього виконання ними своїх службових обов'язків.

Причини, які призводять до травматизму та загибелі особового складу Національної гвардії України, умовно поділяють на об'єктивні та суб'єктивні [1].

До об'єктивних відносять причини, виникнення яких не залежить від волі та дій працівника, на кшталт, невиконання керівниками структурних підрозділів і територіальних органів нормативних актів, які стосуються забезпечення особистої безпеки працівників.

До суб'єктивних відносять обставини, які виникають внаслідок неправильних дій працівника, невірної оцінки обстановки, що склалася, хибної впевненості у власних силах, грубого порушення нормативних документів, які стосуються особистої безпеки працівників Нацгвардії при виконанні ними службових обов'язків і безпечного поводження зі зброєю.

Помилки працівників Нацгвардії, що призводять до виникнення надзвичайних подій, умовно поділяють на три групи: психологічні, тактичні та службові [1].

До помилок першої групи віднесені: психологічна невіра в можливість

опору з боку порушників, і, як наслідок, неготовність до дій в екстремальних умовах; психологічна неготовність до можливості застосування зброї на ураження; невпевненість або хибна впевненість у собі.

Тактичні помилки виникають через незнання правил особистої безпеки при виконанні службових завдань.

Іноді до виникнення надзвичайних подій у службовій ситуації призводить комплекс психологічних і тактичних помилок.

Хибна впевненість у власних силах може призвести до усвідомлених тактичних помилок, які викликані недбалим ставленням до обставин, що складаються у кожному конкретному випадку. Однією з розповсюджених тактичних помилок вважається невиклик допомоги, коли нацгвардійці, навіть знаходячись у чисельній меншості, продовжують розраховувати на власні сили.

Інша тактична помилка полягає у невірній оцінці навколишньої обстановки.

До службових помилок виникнення надзвичайних подій з фізичними наслідками віднесені помилки, які викликані недоліками службової підготовки, на кшталт, слабке знання правил та умов застосування вогнепальної зброї.

Серед службових причин виникнення надзвичайних подій окремо стоять грубі порушення нормативних актів МВС України щодо дотримання особистої безпеки при виконанні службових обов'язків та безпечного поводження зі зброєю. Подібні надзвичайні події трапляються внаслідок особистої недисциплінованості окремих працівників Національної гвардії та їх байдужого ставлення до таких же фактів, що допускають інші.

Світова практика свідчить, що в подібних «критичних» професіях здатні працювати далеко не всі люди, які отримали відповідну кваліфікацію й освіту. Надійність в екстремальній ситуації не визначається стажем, знаннями працівника або його палким бажанням.

Готовність будь-коли негайно включитися в діяльність, здатність діяти організовано і цілеспрямовано в складних та небезпечних умовах, в умовах дефіциту часу і відсутності чіткого алгоритму дій, підвищеного рівня матеріальної та моральної відповідальності притаманні далеко не кожній людині.

Допуск до роботи осіб, які за своїми психофізіологічними особливостями не можуть задовільно її виконувати або виконують зі значною кількістю помилок, для суспільства справа економічно не вигідна і небезпечна, а для громадян може закінчитися втратою здоров'я та працездатності. Допуск до роботи таких осіб може призвести не тільки до нераціонального використання

ресурсів, а й викликати надзвичайні ситуації техногенного чи соціального характеру [1].

З позицій ефективного забезпечення необхідного рівня безпеки працівників та економічної його доцільності, для виявлення (не)придатних осіб проводиться психофізіологічна експертиза. Такий підхід обумовлений знанням про достатню стійкість психофізіологічних якостей людини, сформованих у процесі її розвитку, та обмеженість можливості їх спрямованого розвитку в реальні терміни, необхідні для оволодіння професією.

Отже, забезпечення безпеки праці в усіх її аспектах, професійної надійності, збереження здоров'я і трудового довголіття працівників, зокрема Національної гвардії України, зумовлює обов'язковість психофізіологічного відбору, що є відповідною складовою інтегрального комплексу психогігієни і психопрофілактики при виконанні ними професійних службових обов'язків.

Список використаних джерел

1. Охорона праці та особиста безпека працівників органів національної поліції: Мультимедійний навчальний посібник. URL: https://arm.nai.au.kiev.ua/books/occupational_h_s/info/lec8.html.

УДК 625, 614.8

ВПЛИВ НЕБЕЗПЕЧНОГО МОЛОДІЖНОГО ЗАХОПЛЕННЯ НА БЕЗПЕКУ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Володіна К. О.

Науковий керівник – Іващенко М. Ю. доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності, к.т.н., e-mail: Maryna.Ivashchenko@kname.edu.ua

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Сучасна молодь все частіше та активніше захоплюється екстремальними видами спорту: мотогонки, стрибки з парашутом, паркур тощо. На сьогодні особливої популярності набуває нове молодіжне хобі – зачепінг.

Зачепінг, зацепінг, трейнсерфінг – спосіб переміщення, проїзд на автозчехах вагонів, поручнях та підніжках, на гальмівних майданчиках, та у відкритих кузовах (вантажних вагонів), на міжвагонних буферах та розетках та на дахах поїздів чіпляючись за зовнішню арматуру вагона. Люди, що